

تاریخچه نظام آموزشی در مصر

به انضمام تاریخ بنای مسجد جامع الأزهر

نویسند: استاد علی عبدالواحد وافی

ترجمه: سید محمد کاظم قاضی مگری

زیر نظر: دکتر شفیق برهانی

ویراستار: دکتر جنور برهانی

سرشناسه	:	وافی، علی عبدالواحد
عنوان قراردادی	:	اصول التربیه و نظام التعليم. فارسی. برگزیده
عنوان و نام پدیدآور	:	تاریخچه نظام آموزشی در مصر به انضمام تاریخ بنای مسجد جامع الازهر / نویسنده علی عبدالواحد وافی؛ ترجمه سید محمد کاظم قاضی مکرری؛ زیر نظر شفیع برهانی؛ ویراستار چنور برهانی.
مشخصات نشر	:	تهران: اندیشه زرین، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	:	۱۲۰ ص.
شابک	:	978-600-6673-72-1
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	کتاب حاضر ترجمه بخشی از کتاب "اصول التربیه و نظام التعليم" است.
موضوع	:	آموزش و پرورش -- مصر -- تاریخ
موضوع	:	Education -- Egypt -- History
موضوع	:	جامعه الازهر -- تاریخ
موضوع	:	Jāmi' al-Azhar -- History
موضوع	:	آموزش عالی -- مصر -- تاریخ
موضوع	:	Education, Higher -- Egypt -- History
شناسه افزوده	:	تألیف مکرری، سید محمد کاظم، ۱۳۱۰ - مترجم
شناسه افزوده	:	برهانی، شفیع، ۱۳۳۷ -
شناسه افزوده	:	برهانی، چنور، ۱۳۵۷ - ویراستار
رده بندی کنگره	:	L ۱۶۴
رده بندی دیویی	:	۳۷۰/۹۶۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۹۲۰۸۷۲

عنوان: تاریخچه نظام آموزشی در مصر به انضمام تاریخ بنای مسجد جامع الازهر

نوبت چاپ: اول ۹۸

قیمت: ۳۸۰۰۰ تومان

مؤلف: استاد علی عبدالواحد وافی

ترجمه: سید محمد کاظم قاضی مکرری

زیر نظر: دکتر شفیع برهانی

ویراستار: دکتر چنور برهانی

تیراژ: ۱۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۷۳-۷۲-۱

آدرس: خیابان انقلاب، خیابان بهار جنوبی، برج بهار، طبقه سوم اداری، واحد ۵۴۹

تلفن انتشارات: ۷۷۶۱۳۴۲۳ همراه: ۰۹۱۲۸۸۰۴۱۵۱

کلیه حقوق مادی و معنوی برای مترجم محفوظ است.

۸. ۱. فریادهای شکایت از عاقبت الأزهر ۴۸
۸. ۲. تشکیلات اداری در این دوره و قانون سال ۱۲۸۸ ه ۵۷
۸. ۳. گروهی از عالمان هوشیار الأزهر در این دوره ۶۱
۹. اصلاحات اساسی الأزهر از سال ۱۳۱۴ ه تا زمان حاضر ۶۴
۹. ۱. قانون سال ۱۳۱۴ ه (۱۸۹۶ م) ۶۲
۹. ۲. قانون سال ۱۳۲۶ ه (۱۹۰۸ م) ۶۵
۹. ۳. قانون سال ۱۳۲۹ ه (۱۹۱۱ م) ۶۷
۹. ۴. قانون سال ۱۳۴۱ ه (۱۹۲۳ م) ۶۸
۹. ۵. قانون سال ۱۳۴۹ ه (۱۹۳۰ م) و قانون مکمل آن، صادره در سال
۱۳۵۱ ه (۱۹۳۰ م) ۷۰
۹. ۶. قانون سال ۱۳۵۵ ه (۱۹۳۶ م) ۷۵
۹. ۷. اهدافی که اصلاحات جدید دنبال می کرد ۷۶
۹. ۸. بهره ها و ریانها، الارز از اصلاحات جدید ۷۷
۱۰. ۱. مکانهای آموزشی در مصر و اوضاع آن و رابطه اش با رویکردهای کلی در
برنامه های آموزشی و مراحل آن ۷۹
۱۱. ۱. معرفی مهم ترین کتابهای منبع برای مطالعه تاریخ الأزهر ۸۱
- سیاستهای آموزشی مصر در دو مرحله ابتدایی و متوسطه (نوشته دکتر
سید محمود ذکی) ۸۳
- تحول سیاست آموزشی در سالهای اخیر ۸۸
- اهتمام به آموزش ابتدایی و گسترش آن ۸۸
- مراحل آموزشی در مصر ۹۱
- تحلیل و نقد ۹۲
- آموزش متوسطه (نوشته استاد محمد عبدالحمید ابوالعزم) ۹۶
- کارکردهای آموزش متوسطه ۹۹
- آموزش عالی و دانشگاهی (نوشته استاد محمد عبدالحمید ابوالعزم) ۱۰۴

۱. مرحله اول: آموزش عالی در مصر قبل از سال ۱۸۰۵ ۱۰۴
۲. مرحله دوم: آموزش عالی در مصر از سال ۱۸۰۵ تا سال ۱۹۰۸ یعنی تا
تأسیس دانشگاه ملی مصر ۱۰۵
۳. مرحله سوم: از سال ۱۹۰۸ تا کنون ۱۰۵
۱. ۳. دانشگاه ملی ۱۰۶
۲. ۳. آموزش دانشگاهی دولتی ۱۰۷
- اداره آموزش مصر (نوشته استاد ابراهیم والی) ۱۱۱
- وزارت آموزش و پرورش ۱۱۲
- متمرکز غیرمتمرکز ۱۱۴
- مناطق آموزشی ۱۱۶
- فهرست موضوعی ۱۱۸

پیشگفتار مترجم

خداوند قادر و متعال را سپاس می‌گویم که توفیق عنایت فرمود تا ترجمه کتاب «اصول التریبه و نظام التعليم» تألیف استاد علی عبدالواحد وافی استاد گران قدر دانشگاه الأزهر مصر را - که در سالهای قبل از پیروزی انقلاب اسلامی به عنوان پایان نامه درسی ارائه کرده بودم - بازنگری و چاپ نمایم. این کتاب علاوه بر مطالبی که نوشته خود دکتر علی عبدالواحد وافی است، شامل مقالات ارزشمندی از اساتید دیگری نیز می‌باشد که استاد عبدالوافی آنها را گزینش نموده، در کتاب خود آورده‌اند و به رسم امانت‌داری در ابتدای هر تاله نام مؤلف آن را ذکر کرده است.

از آنجا که این کتاب مفصل و بخشی از آن درباره تاریخ و سیاستهای نظام آموزشی مصر می‌باشد، استعمار انگلیس به آن، تاریخ آموزشی و فرهنگی الأزهر، اداره آموزش مصر و مناطق آموزشی آن بود، به پیشنهاد ویراستار به دو کتاب تقسیم و تحت دو عنوان جداگانه چاپ شد: «اصول تربیت و نظام تعلیم» و «تاریخچه نظام آموزشی در مصر، به انضمام تاریخ بنای مسجد جامع الأزهر».

کتاب حاضر بخش دوم از ترجمه کتاب «اصول التریبه و نظام التعليم» است که به تناسب موضوعات مورد بحث در آن، چنان که پیش‌تر اشاره شد، «تاریخچه نظام آموزشی در مصر، به انضمام تاریخ بنای مسجد جامع الأزهر» نام گرفت.

برای استفاده بیشتر دانش‌پژوهان علاوه بر فهرست مطالب در ابتدای کتاب، فهرست موضوعی، شامل جزئیات مطالب مندرج در مقالات، نیز در آخر پیوست شده است.

امید است این ترجمه مورد استفاده همگان و به ویژه علاقه‌مندان به تاریخ و فرهنگ قرار گیرد.

بیوگرافی مترجم

سید محمد کاظم قاضی مکرری فرزند شیخ محمد محسن قاضی مکرری، از علمای بزرگ منطقه اردبیل، به‌پاد و بوکان، در سال ۱۳۱۰ شمسی در شهرستان مهاباد متولد شد. از دوران کودکی به تحصیل و کسب دانش علاقه فراوان داشت و پس از طی دوره‌های مقدماتی از ۱۹ سالگی به تدریس در دوره ابتدایی پرداخت و در دانش‌سرای عالی تبریز به‌عنوان آموزش ضمن خدمت در سال ۱۳۳۷ دیپلم ادبی گرفت.

او هم‌زمان با تحصیل در دانش‌سرا نزد پدر و علمای بنام منطقه تحصیلات علوم دینی قدیمه را گذراند و از شورای عالی فرهنگ سابق گواهی تدریس گرفت و به آموزش علوم دینی قدیمه نیز پرداخت.

سپس در سال ۱۳۳۸ در کنکور شرکت کرد و در دوره فاضله علوم تربیتی موفق به اخذ مدرک کارشناسی از دانش‌سرای عالی تربیت دبیر شد.

سید محمد کاظم در سال ۱۳۵۳ از اداره آموزش و پرورش ناحیه دو تبریز خود را بازنشست کرد و به‌عنوان سردفتر اسناد رسمی در شهرستان مهاباد به کار پرداخت و در سال ۱۳۸۰ از کانون سردفتران و دفتریاران نیز بازنشست شد.

عطش سیری ناپذیر او به علم و دانش بعد از یازده سال بازنشستگی در سال ۱۳۹۱ وی را برای ادامه تحصیل در رشته کارشناسی حقوق به دانشگاه آزاد اسلامی واحد مهاباد کشاند و در سال ۱۳۹۵ فارغ التحصیل شد؛ اما مجدداً در همان سال (۱۳۹۵) برای تحصیل در رشته کارشناسی روان شناسی به دانشگاه بازگشت و در حال حاضر یک ترم به اتمام اخذ مدرک کارشناسی او باقی مانده است.

سید محمد کاظم در این راه با قدم شوق و پای ارادت گام نهاده است و تلمیح دارد این رشته را تا مقطع دکتری ادامه دهد و می گوید: «احساس منم روحی تازه یافته ام و زندگی برایم پر از نشاط و انگیزه است؛ من تا زنده هستم دست از تحصیل دانش برنخواهم داشت و آرزو دارم سر کلاس درس بمیرم»

او از بطالت، بیهودگی، یزار است و اعتقاد دارد که انسان تا روح در بدن دارد، باید از فعالیتها، ذهنی و فکری دست نکشد و این مورد را یکی از عوامل مؤثر در جلوگیری از ابتلا به بیماری آلزایمر می داند.

مردی که در سن ۸۸ سالگی بی آنکه اجباری داشته باشد، به دانشگاه می رود و در کلاس درس حاضر می شود، می تواند الگویی شایسته و مایه افتخار مردمان این سرزمین باشد و مهر تلمیح بر کلام حضرت رسول (ص) که فرمود: «علم اگر در ثریا باشد، مردانی از این سرزمین به آن دست خواهند یافت.»

سید محمد کاظم قاضی مکرری همچنین می تواند برای جوانانی که وقت و عمر ارزشمند خود را در بیهودگی و بطالت از دست می دهند اسوه ای از تلاش و باور باشد.